

Прилог бр. 1.

НАСТАВНО –НАУЧНОМ ВИЈЕЋУ ФИЛОЗОФСКОГ ФАКУЛТЕТА СЕНАТУ УНИВЕРЗИТЕТА У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ

Предмет: Извјештај комисије о пријављеним кандидатима за избор у академско звање вишег асистента, ужа научна област Историја и филозофија науке и технологије

Одлуком Наставно-научног вијећа Филозофског факултета у Палама, Универзитета у Источном Сарајеву, број ННВ: 2129/19 од 12.7. 2019., именовани смо у Комисију за разматрање конкурсног материјала и писање извјештаја по конкурсу, објављеном у дневном листу “Глас Српске“ од 3.7. 2019. године, за избор у академско звање **вишег асистента**, ужа научна област Историја и филозофија науке и технологије

ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

Састав комисије¹ са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назив научне области, научног поља и у же научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен:

1. Проф. др Владимир Милисављевић, предсједник
Научна област: Хуманистичке науке
Научно поље: Филозофија, етика и религија
Ужа научна област: Теорија сазнања
Датум избора у звање: 22.3. 2017.
Институт за филозофију и друштвену теорију Београд
Београд

2. Проф. др Мишо Кулић, редовни професор, члан
Научна област: Хуманистичке науке
Научно поље: Филозофија, етика и религија
Ужа научна област: Онтологија
Датум избора у звање: 12.10. 2005.
Универзитет у Источном Сарајеву
Филозофски факултет Пале

3. Проф. др Саво Лаушевић, редовни професор, члан
Научна област: Хуманистичке науке
Научно поље: Филозофија, етика и религија
Ужа научна област: Савремена филозофија и Естетика
Датум избора у звање: 10. 7. 2002.
Универзитет Црне Горе
Филозофски факултет Никшић

¹ Комисија се састоји од најмање три наставника из научног поља, од којих је најмање један из у же научне/умјетничке за коју се бира кандидат. Најмање један члан комисије не може бити у радном односу на Универзитету у Источном Сарајеву, односно мора бити у радном односу на другој високошколској установи. Чланови комисије морају бити у истом или вишем звању од звања у које се кандидат бира и не могу бити у сродству са кандидатом.

На претходно наведени конкурс пријавио се један кандидата:

1. Биљана Балта, мср

На основу прегледа конкурсне документације, а поштујући прописане чланове² 77., 78. и 87. Закона о високом образовању („Службени гласник Републике Српске“ бр. 73/10, 104/11, 84/12, 108/13, 44/15, 90/16), чланове 148. и 149. Статута Универзитета у Источном Сарајеву и чланове 5., 6., 37., 38. и 39³. Правилника о поступку и условима избора академског особља Универзитета у Источном Сарајеву, Комисија за писање извјештаја о пријављеним кандидатима за изборе у звања, Наставно-научном вијећу Филозофског факултета и Сенату Универзитета у Источном Сарајеву подноси слиједећи извјештај на даље одлучивање:

ИЗВЈЕШТАЈ

КОМИСИЈЕ О ПРИЈАВЉЕНИМ КАНДИДАТИМА ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ

I ПОДАЦИ О КОНКУРСУ
Одлука о расписивању конкурса, орган и датум доношења одлуке
Универзитет у Источном Сарајеву, 01-С-260-LXVII/19, од 28.6. 2019.
Дневни лист, датум објаве конкурса
„Глас Српске“ 3.7. 2019.
Број кандидата који се бира
1
Звање и назив у же научне области, уже образовне области за коју је конкурс расписан, списак предмета
Виши асистент, ужа научна област Историја и филозофија науке и технологије
Број пријављених кандидата
1

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТИМА
ПРВИ КАНДИДАТ
1. ОСНОВНИ БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ
Име (име једног родитеља) и презиме
Биљана (Живко) Балта
Датум и мјесто рођења
1.6.1978., Сарајево
Установе у којима је кандидат био запослен
Филозофски факултет Пале, Универзитет у Источном Сарајеву
Звања/радна мјеста
Асистент, виши асистент

² У зависности од звања у које се кандидат бира, наводи се члан 77. или 78. или 87.

³ У зависности од звања у које се кандидат бира, наводи се члан 37. или 38. или 39.

Научна област
Хуманистичке науке
Чланство у научним и стручним организацијама или удружењима
Српско филозофско друштво Београд, Филозофско друштво „Логос“ Пале
2. СТРУЧНА БИОГРАФИЈА, ДИПЛОМЕ И ЗВАЊА
Основне студије/студије првог циклуса
Назив институције, година уписа и завршетка
Филозофски факултет Пале, Универзитет у Источном Сарајеву, 1999-2009.
Назив студијског програма, излазног модула
Одсјек за филозофију и социологију, излазни профил Професор филозофије и социологије
Просјечна оцјена током студија ⁴ , стечени академски назив
9.53, професор филозофије и социологије
Постдипломске студије/студије другог циклуса
Назив институције, година уписа и завршетка
Филозофски факултет Пале, Универзитет у Источном Сарајеву, 2011-5.6.2014.
Назив студијског програма, излазног модула
Студиј другог циклуса – филозофија
Просјечна оцјена током студија, стечени академски назив
10.00 магистар филозофије
Наслов завршног мастер рада
„Утицај Аристотелове практичке филозофије на филозофију политике Хане Арент“
Ужа научна/умјетничка област
Историја и филозофија науке и технологије
Докторат/студије трећег циклуса
Претходни избори у звања (институција, звање и период)
1. Асистент, избор у звање асистента: 23.9.2010. – 23.9. 2014., Филозофски факултет Пале
2. Виши асистент 18.12.2014. – 18.12.2019.; Филозофски факултет Пале
3. НАУЧНА/УМЈЕТНИЧКА ДЈЕЛАТНОСТ КАНДИДАТА
Радови прије првог и/или посљедњег избора/реизбора
<p>1. „Аристотелова практичка филозофија“, <i>Радови филозофског факултета</i> 14, књига 2, Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву, Пале, 2012, стр. 335—346.</p> <p>2. „Мекинтајерова интерпретација Аристотелове аретологије“, <i>Наука и традиција</i> (зборник радова са научног скупа), Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву, Пале, 2013, стр. 217—225.</p> <p>3. „Универзалност трагања за извјесношћу: Декарт, Кант, Хусерл“, <i>Наука и глобализација</i>, (зборник радова са научног скупа), Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву, Пале, 2014, стр. 169—183.</p>
Радови послије посљедњег избора/реизбора⁵

⁴ Просјечна оцјена током основних студија и студија првог и другог циклуса наводи се за кандидате који се бирају у звање асистента и вишег асистента.

⁵ Навести кратак приказ радова и књига (научних књига, монографија или универзитетских уџбеника) релевантних за избор кандидата у академско звање.

1. „Схватање слободе у дјелима Хане Арент“, Наука и слобода, (Зборник радова са научног скупа), Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву, Пале, 2015. DOI 10.7251/ZRNSFFPO915161G, стр. 163 – 172.

У раду „Схватање слободе у дјелима Хане Арент“ аутор жeli да покажe како целокупни опус Хане Арент има за циљ мишљење слободе у нашем свету. Разматрајући овај проблем аутор сматра да њен рад има две нити, односно да следи две путање, које се могу анализирати једна независно од друге, иако их је Хана Арент разматрала паралелно: једна следи анализу слободе од, а друга анализу слободе за. Овакав приступ опусу Хане Арент нуди два правца истраживања њеног дела: први непосредно произлази из њених „страхова и забринутости“ које изражава у књигама *Извори тоталитаризма* и *Ахман у Јерусалему* и који би, према ауторовом схватању, могао водити и ка потенцијалним теоријским решењима у недовршеном делу *Живот духа*; док други ток иако потиче са истог извора, ипак се може посматрати и независно, јер представља темељ једне нове политичке теорије, па је према томе далеко значајнији за разумевање политичког у делима Хане Арент. Због тога аутор посебну пажњу посвећује анализи слободе за у делима Хане Арент.

2. „Однос филозофије и политике у мишљењу Хане Арент“, Часопис „Радови“ Филозофског факултета Пале, Универзитет у Источном Сарајеву, 2016. DOI 10.7251/FIZN1701073B, стр. 73 – 86.

Рад „Однос филозофије и политике у мишљењу Хане Арент“ настоји да објасни како је и због чега је Хана Арент сматрала да је у цеој историји западноевропске филозофије присутан однос напетости између филозофије и политике, који је по њеном мишљењу, узрокован неразумевањем филозофије за аутентично подручје оног политичког. Аутор настоји да образложи због чега је за Хану Арент такво поимање тог односа један готово нужни склоп, будући да се филозофирање као мисиона делатност понајпре одвија у осамљености, дакле не у сфери јавности, а како филозофија по својој иманентној структури, захтев за сазнањем истине поставља као императив, она неминовно остаје ускраћена за прави однос према политичком искуству, тј. свету плуралности и релативне истине. Хана Арент је, како се у раду даље истиче, чврсто уверена да ми не можемо дати задовољавајући одговор на изазов света који у себе укључује разрешење човековог односа према природи, људима који нас окружују и према читавој људској заједници, ако се то покушава путем повлачења филозофа у царство чистог мишљења, као што нам то исто не омогућава ни овладавање светом научно-техничким произвођењем. Према мишљењу Хане Арент, то се једино постиже сопственим аутентичним политичким деловањем, које се изражава на начин људског утемељења, изграђивања и чувања заједничког света.

3. „Политика и политичко у мишљењу Хане Арент“, Зборник радова са Научног скупа „Слобода и политички свијет у хоризонту мишљења“, Пива, Подгорица, Црна Гора, 2018., стр. 33-45.

Аутор у овом раду „Политика и политичко у мишљењу Хане Арент“ жeli да образложи и покажe да иако у опусу Хане Арент не уочавамо ни терминолошко ни појмовно разликовање политике и политичког, да је ипак изван сваке сумње да је управо она више од било ког мислиоца у 20-ом веку придонела детривијализацији уврженога и рехабилитацији вишег смисла политике, који се, према њеном мишљењу, не може и не сме

сводити на срачунату борбу за моћ и власт, а ни на позитивистичку дескрипцију политичких институција, актера и вредности. Док већина политичких теоретичара сматра да је Карл Шмит у свом чувеном спису *Појам политичкога* први установио појмовну разлику између политике и политичкога, дотле се аутор овог рада приказања мишљењу Ернста Фолрата који увођење тог разликовања приписује Хани Арент сматрајући да иако терминолошка разлика може бити посве одсутна, проблем „политичке разлике“ може бити теоријски мишљен као унутрашње разликовање у појму политике саме, а то је код Хане Арент разлика између политички аутентичне политике и политички изопачене политике. Узимајући у обзир мишљење Хане Арент, аутор истиче да можемо претпоставити да постоји нешто што бисмо могли означити самом суштином политике, те да анализирање тога не значи студирање политике као практичне и случајне активности упражњаване у различитим институцијама и у разним историјским догађајима, већ да је то покушај разумевања политичкога с обзиром на његове властите карактеристике које га разликују од других феномена колективног поретка као што су економски или, пак, религиозни. Стога аутор у раду посебно наглашава да ко не жели политику сводити на пуке технике регулације и умећа владања, већ је третирати као облик слободног заједничког живота грађана, и ко науку о политици не жели схватити као вредносно неутралну социјалну науку, већ као фундаментално политичко мишљење које се бави промишљањем политичкога у датој етичкој животној пракси, тај ће и данас пре следити Аристотела и Хану Арент неголи нововековне технике владања или Веберову социјалну науку.

4. „Хана Арент: Политика, слобода, дјеловање“, Зборник радова са научног скупа Наука и стварност, Пале 2018., Пале, 2019., ISSN 2490-4074, COBISS.RS-ID 8141848, DOI: 10.7251/TOMNIS1901165B, стр. 165-177.

Рад „Хана Арент: Политика, слобода, дјеловање“ показује како потпуно супротно од традиције која слободу смешта у унутрашњост особе, где је слобода ствар мишљења или воље, Хана Арент, напротив, подручје политичког сматра правим извором слободе. Наиме, аутор настоји да образложи ставове Хане Арент према чијем мишљењу је слобода извorno постојала само међу људима организованим у политичку заједницу (полис). Полису се Хана Арент враћа у својим покушајима разјашњења стања у модерној политици, јер сматра значајном чињеницу да је управо на самом почетку политике слобода уживала највише поштовање, док су током историје, према њеном мишљењу, политика, слобода, као и деловање маргинализовани, ако не и потпуно избрисани са историјске позорнице. Она је слободу поистовећивала са деловањем - способношћу започињања нечег новог у јавном простору, чиме се директно супротставила традиционалном разумевању унутрашње слободе, а касније и слободе изједначене са социјалном правдом. Хана Арент је промовисала слободу као најважнији политички појам уз истовремену иновативну дијагнозу стања модерног доба. Аутор у овом раду описује како су потпуно другачија перспектива политике, слободе и деловања, коју је промовисала Хана Арент, довели до бројних приговора њеној политичкој теорији, а који су се првенствено односили на њену рехабилитацију полиса, из чега је према мишљењу њених критичара произашло наводно неразумевање модерног друштва. Такође, приговори су се односили и на њен повратак Аристотеловој практичкој филозофији, због којих су је Отман и Хабермас етикетирали као неаристотеловца, па због тога аутор у овом раду настоји објаснити да, иако је Хана Арент следила ову традицију, то никако не значи да је она њу беспоговорно и у целости прихватала без икаквих критичких осврта.

5. „Zoon politikon и zoon logon echon“, Радови филозофског факултета, бр. 20, Пале, 2019., ISSN 2490-3566, COBISS.BH-ID 5843480, DOI 10.7251/RAD1920169B, стр. 169-179.

У раду „Zoon politikon и zoon logon echon“ аутор жели да покаже да иако се Аристотелова одређења човјека: zoon politikon и zoon logon echon данас сматрају класичним дефиницијама суштине човјека и несумњиво представљају два најутицајнија одређења у читавој западноевропској култури, ипак, чињеница је да Аристотелова намера није била у томе да пружи нека општа одређења човека која би могла функционисати ван оне форме заједнице у којој се, према Аристотеловом мишљењу, човек остварује. Због тога аутор у раду жели да истакне да сваки покушај читања ових Аристотелових одређења апстрактованих од контекста у којем се она појављују промашује њихов изворни смисао, а у то нас уверавају претумачења у њиховим преводима на латински језик: zoon politikon у animal sociale и zoon logon echon у animal rationale.

4. ОБРАЗОВНА ДЈЕЛАТНОСТ КАНДИДАТА

Образовна дјелатност прије првог и/или /посљедњег избора/реизбора

Кандидат успешно изводи наставу из више филозофских дисциплина од првог избора 2010. године па до сада. Предмети на којима кандидат изводи наставу вежби су: Историја филозофије 1, 2, 3, 4, 5, 6, Филозофија историје, Увод у филозофију 1 и 2, Феноменологија, Структурализам, Филозофска антропологија 1 и 2, Онтологија 1 и 2, Филозофија економије, Филозофија политике, Демократија и људска права, Филозофија језика и други предмети на нематичним Катедрама у зависности од плана и програма.

Образовна дјелатност послије посљедњег избора/реизбора

Кандидат успешно изводи наставу из више филозофских дисциплина од првог избора 2010. године па до сада. Предмети на којима кандидат изводи наставу вежби су: Историја филозофије 1, 2, 3, 4, 5, 6, Филозофија историје, Увод у филозофију 1 и 2, Феноменологија, Структурализам, Филозофска антропологија 1 и 2, Онтологија 1 и 2, Филозофија економије, Филозофија политике, Демократија и људска права, Филозофија језика и други предмети на нематичним Катедрама у зависности од плана и програма.

5. СТРУЧНА ДЈЕЛАТНОСТ КАНДИДАТА

Научни пројекат Министарства за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво Владе Републике Српске, на тему: „Мјесто и улога филозофских факултета у реформисаном савременом универзитету Републике Српске“, бр. 19/6-010-14.3-21/18, члан истраживачког тима

6. РЕЗУЛТАТ ИНТЕРВЈУА СА КАНДИДАТИМА⁶

У складу са чланом 4а, тачка 3 Правилника о поступку и условима избора академског особља Универзитета у Источном Сарајеву, интервју са кандидатом мср Биљаном Балта је одржан на Филозофском факултету у Палама дана 4.9.2019. године. Интервју је обављен у присуству чланова комисије: проф. др Владимир Милисављевић, председник Комисије, проф. др Мишо Кулић, члан Комисије и проф. др Саво Лаушевић, члан Комисије. Из разговора је утврђено да је реч о изграђеном и компетентном кандидату, који већ дуги низ година активно укључен у наставном и научном процесу. Комисија може констатовати његову научну утемељеност и пуну опредељеност за универзитетску наставну делатност и научна истраживања у наставно-научној области за коју је расписан конкурс, као и то да је до сада објавио завидан број оригиналних научних радова, и успешно изводио наставу из више дисциплина (предмета) из области Филозофије, као и уже научне области Историја и филозофија науке и технологије.

7. ИНФОРМАЦИЈА О ОДРЖАНОМ ПРЕДАВАЊУ ИЗ НАСТАВНОГ ПРЕДМЕТА КОЈИ ПРИПАДА УЖОЈ НАУЧНОЈ/УМЈЕТНИЧКОЈ ОБЛАСТИ ЗА КОЈУ ЈЕ КАНДИДАТ КОНКУРИСАО, У СКЛАДУ СА ЧЛАНОМ 93. ЗАКОНА О ВИСОКОМ ОБРАЗОВАЊУ⁷

Кандидат има педагошко искуство – 9 (девет) година рада на Филозофском факултету у Палама, тако да није потребно одржавање приступног предавања.

III ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ

Експлицитно навести у табели у наставку да ли сваки кандидат испуњава услове за избор у звање или их не испуњава.

Први кандидат

Минимални услови за избор у звање ⁸	испуњава/не испуњава	Навести резултате рада (уколико испуњава)
--	----------------------	---

⁶ Интервју са кандидатима за изборе у академска звања обавља се у складу са чланом 4а. Правилника о поступку и условима избора академског особља Универзитета у Источном Сарајеву (Интервију подразумјева непосредан усмени разговор који комисија обавља са кандидатима у просторијама факултета/академије. Кандидатима се путем поште доставља позив за интервју у коме се наводи датум, вријеме и место одржавања интервјуа.)

⁷ Кандидат за избор у наставно-научно звање, који раније није изводио наставу у високошколским установама, дужан је да пред комисијом коју формира вијеће организационе јединице, одржи предавање из наставног предмета уже научне/умјетничке области за коју је конкурисао.

⁸ У зависности у које се звање бира кандидат, навести минимално прописане услове на основу члана 77., 78. и 87. Закона о високом образовању односно на основу члана 37., 38. и 39. Правилника о поступку и условима избора академског особља Универзитета у Источном Сарајеву

<i>Навести списак минимално прописаних услова</i>		
Има научни степен магистра наука у одговарајућој научној области	Испуњава услов	Кандидат је 5. 6. 2014. одбранио завршни мастер рад из одговарајуће научне области – уже научне области Историја и филозофија науке и технологије
Има најмање три рада из области за коју се бира, објављена у научним часописима и зборницима са рецензијом	Испуњава услов	Има три научна рада из области за коју се бира, објављених у научним часописима и зборницима са рецензијом након реизбора у звање вишег асистента. А укупно има осам објављених радова из уже научне области Историја и филозофија науке и технологије.
Показане наставничке способности	Испуњава услов	Учествала је у научно-наставном процесу и раду са студентима изводећи са успехом вежбе на обавезним предметима из области Филозофија, те уже научне области Историја и филозофија науке и технологије и других ужих области, на основним академским студијама у периоду од 2010. године до данас.
Додатно остварени резултати рада (осим минимално прописаних)		
Научни пројекат Министарства за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво Владе Републике Српске, на тему: „Мјесто и улога филозофских факултета у реформисаном савременом универзитету Републике Српске“, бр. 19/6-010-14.3-21/18, члан истраживачког тима		
На основу анализе конкурсног материјала, детаљног увида у научну, стручну и педагошку активност кандидата мср Биљане Балта и обављеног интервјуа, Комисија констатује да кандидат испуњава све прописане услове за избор у академско звање виши асистент, ужа научна област Историја и филозофија науке и технологије. На основу свега наведеног, комисија с посебним задовољством предлаже Наставно-научном вијећу Филозофског факултета Пале и Сенату Универзитета у Источном Сарајеву да кандидата мср Биљану Балту поново изабере у звање вишег асистента на ужу научну област Историја и филозофија науке и технологије.		

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ:

1. Проф. др Владимир Милисављевић, ванредни професор, Теорија сазнања, Институт за филозофију и друштвену теорију Београд, предсједник
2. Проф. Др Мишо Кулић, редовни професор, Онтологија, Филозофски факултет Пале, Универзитет у Источном Сарајеву, члан
3. Проф. др Саво Лаушевић, редовни професор, Естетика и Савремена филозофија, Филозофски факултет Никшић, Универзитет Црне Горе, члан

Мјесто: Пале

Датум: 5.9. 2019. године